

Etäisyysvektoriprotokollat

Etäisyysvektoriprotokollien periaatteet
Reittisilmukat ja niiden poistaminen
Bellman-Ford algoritmi
RIP-protokolla

Reititysalgoritmit

- Etäisyysvektori
  - Etäisyysvektoreita lähetetään, kunnes verkon tila on stabiloitunut
  - Reitittimet muodostavat reitit yhteistyössä
- Linkkitila
  - Topologiatietokantoja lähetetään säännöllisesti
  - Jokainen reititin muodostaa reitit itsenäisesti

Reititys algoritmien ominaisuudet

Etäisyysvektori

- + Yksinkertainen ja kevyt
- Konvergoituu hitaasti
- Vain yksi reitti per kohde
- Vain yksi kustannusfunktio

Linkkitila

- Monimutkainen ja raskas
- + Konvergoituu nopeasti
- + Tukee useita reittejä per kohde
- + Tukee erilaisia kustannusfunktioita

Etäisyysvektoriprotokollien periaatteet

RIP - Routing Information Protocol on sisäisen reitityksen perusprotokolla

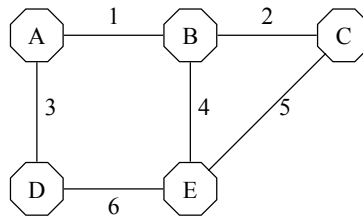
- RIP on etäisyysvektoriprotokolla
  - Perustuu Bellman-Ford algoritmiin
- Reititystaulu sisältää tietoja muista tunnetuista solmuista
  - etäisyys
  - linkki
- Solmut lähettävät säännöllisesti reititystauluun perustuvat etäisyysvektorit jokaiselle linkilleen
- Solmut päivittävät reititystauluaan vastaanotettujen etäisyysvektoreiden avulla

S-38.121 / S-03 / RKa, NB

RIP-5

Tarkastellaan EV-protokollien toimintaperiaatetta

Esimerkkiverkko, jossa solmut A, B, C, D, E
ja linkit 1, 2, 3, 4, 5, 6.

Alkutila: Solmut tuntevat omat osoitteensa ja
liitännänsä, mutta ei muuta.

Solmun A reititystaulu:

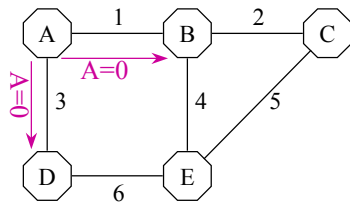
A:sta solmuun	Linkki	Kustannus
A	paikallinen	0

Taulua vastaa etäisyysvektori $A=0$.

S-38.121 / S-03 / RKa, NB

RIP-6

Reititystaulujen muodostus käynnistyy, kun kaikki solmut lähettävät toisilleen omat etäisyysvektorinsa kaikista liittännöistä

Tarkastellaan vastaanottoa solmussa B. Aluksi B:n taulu:

B:sta solmuun	Linkki	Kustannus
B	paikallinen	0

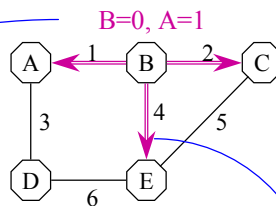
1. B vastaanottaa etäisyysvektorin $A=0$
2. B lisää heti +1 etäisyysvektoriin $\Rightarrow A=1$
3. B etsii tulosta omasta taulusta, ei löydy
4. B lisää saamansa tiedon reititystauluunsa, tulos on

B:sta solmuun	Linkki	Kustannus
B	paikallinen	0
A	1	1

B muodostaa oman vektorinsa ja lähettää sen kaikille naapureille

A:sta	Linkki	Kustannus
A	-	0
B	1	1

$A=2 > A=0$

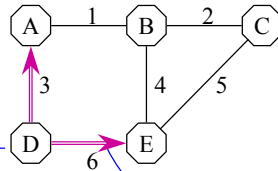
C:sta	Linkki	Kustannus
C	-	0
B	2	1
A	2	2

E:sta	Linkki	Kustannus
E	-	0
B	4	1
A	4	2

D lähettää vektorinsa kaikille naapureille

A:sta	Linkki	Kustannus
A	-	0
B	1	1
D	3	1

C:sta	Linkki	Kustannus
C	-	0
B	2	1
A	2	2

D=0, A=1

E:sta	Linkki	Kustannus
E	-	0
B	4	1
A	4	2
D	6	1

A=2 == A=2 ⇒ ei huomioida

Solmut, joiden reititystaulut muuttuivat lähettävät uudet etäisyysvektorit naapureille

B:sta	Linkki	Kustannus
B	-	0
A	1	1
D	1	2
C	2	1
E	4	1

D:sta	Linkki	Kustannus
D	-	0
A	3	1
B	3	2
E	6	1

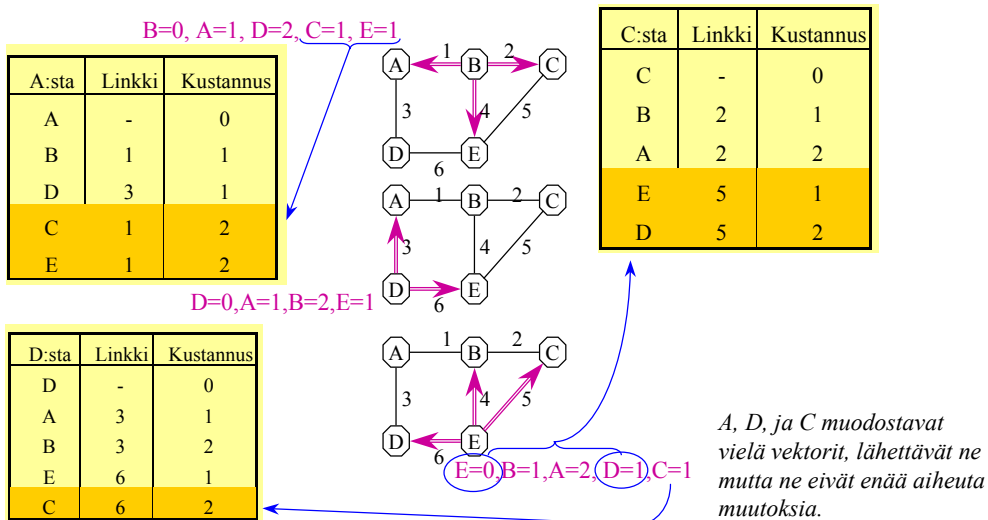
E:sta	Linkki	Kustannus
E	-	0
B	4	1
A	4	2
D	6	1
C	5	1

A=0, B=1, D=1

C=0, B=1, A=2

E=0, B=1, A=2, D=1

Muutokset lähetetään taas ...

S-38.121 / S-03 / RKa, NB

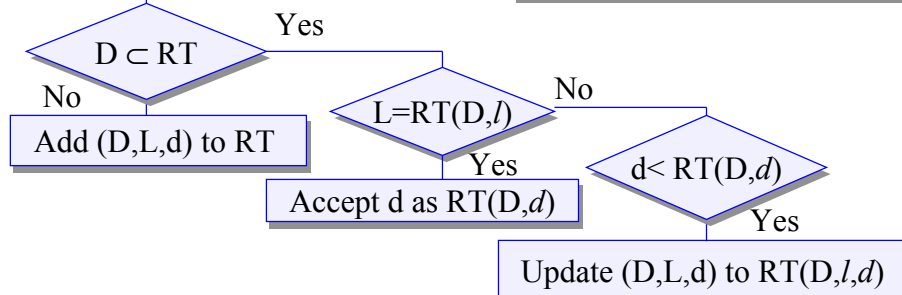
RIP-11

Processing of Received Distance Vectors

D = Destination, d = distance + 1
L = link of reception

Legend:

RT Routing Table
RT(dest) RT-entry
RT(Dest, x) Field x of the entry

Note: this is simplified, shows only the principle!

S-38.121 / S-03 / RKa, NB

RIP-12

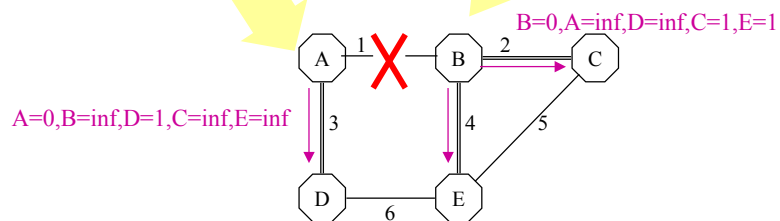
Linkin katkeaminen

Linkin katkeaminen käynnistää päivityskierroksen

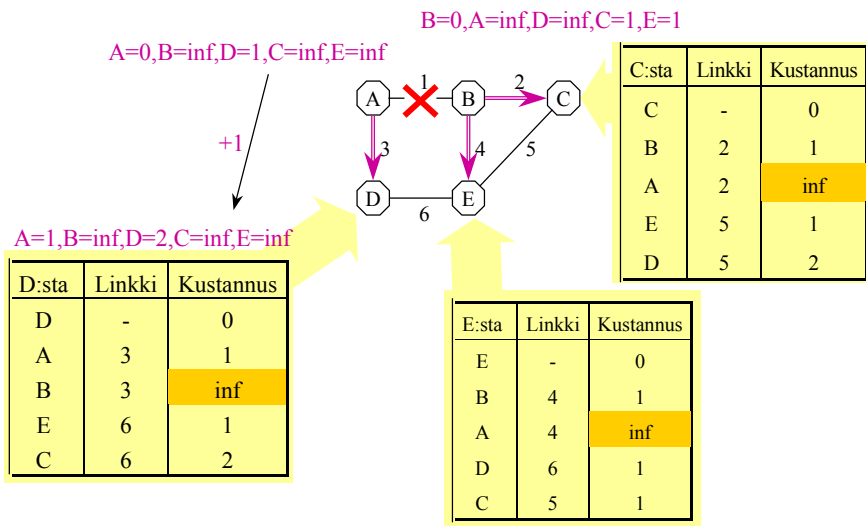
A:sta	Linkki	Kustannus
A	-	0
B	1	inf.
D	3	1
C	1	inf.
E	1	inf.

*A laittaa linkin 1
kautta
saavutettavien
solmujen etäisyydeksi
ääretön.*

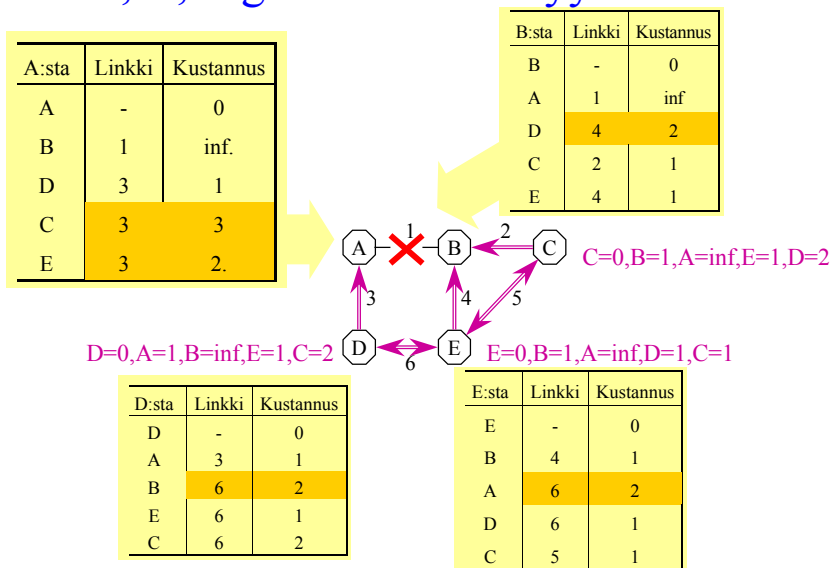
B:sta	Linkki	Kustannus
B	-	0
A	1	inf.
D	1	inf.
C	2	1
E	4	1

D, E ja C päivittävät reititustaulunsa

D, C, E generoivat etäisyysvektorinsa...

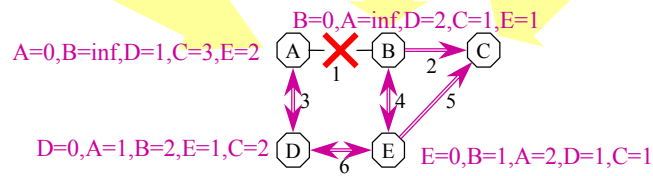

A, B, D, E generoivat etäisyysvektorinsa

A:sta	Linkki	Kustannus
A	-	0
B	3	3
D	3	1
C	3	3
E	3	2

B:sta	Linkki	Kustannus
B	-	0
A	4	3
D	4	2
C	2	1
E	4	1

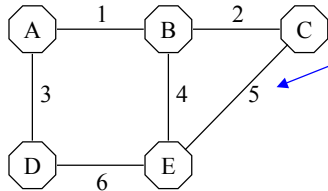
C:sta	Linkki	Kustannus
C	-	0
B	2	1
A	5	3
E	5	1
D	5	2

Tuloksena on, että kaikki voivat taas kommunikoida kaikkien kanssa.

Reittisilmukat

Etäisyysvektoriprotokolla voi synnyttää transientin reittisilmukan

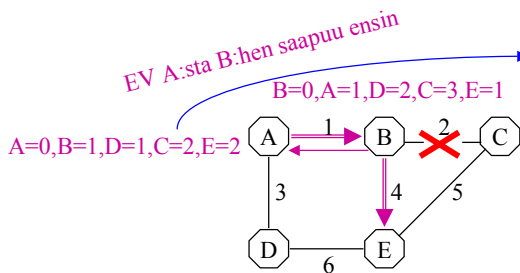
Oletetaan, että linkin 5 kustannus on 8

Stabiili lähtötila reiteillä C:hen olisi:

x:sta C:hen	Linkki x:stä	Kustannus
A->C	1	2
B->C	2	1
C->C	-	0
D->C	3	3
E->C	4	2

Keskitytään vain kunkin reitin ensimmäiseen linkkiin

Linkki 2 vioittuu

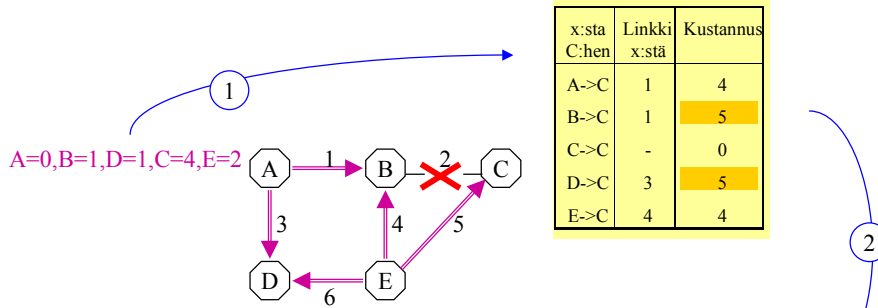
x:sta C:hen	Linkki x:stä	Kustannus
A->C	1	2
B->C	2	inf
C->C	-	0
D->C	3	3
E->C	4	2

välitila

x:sta C:hen	Linkki x:stä	Kustannus
A->C	1	4
B->C	1	3
C->C	-	0
D->C	3	3
E->C	4	4

Kaikki viestit C:hen ohjataan B:lle, joka lähettää ne A:lle, joka lähettää ne B:lle... kunnes TTL=0. (Bouncing effect - pallottelu)

A ja E lähettävät etäisyysvektorinsa

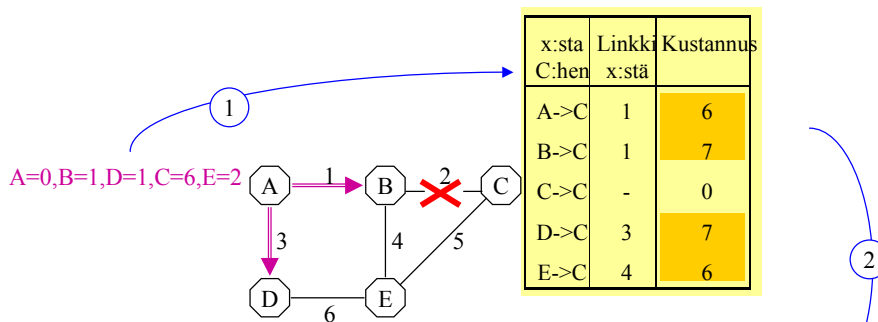

B generoi uuden etäisyysvektorin
 $B=0, A=1, D=2, C=5, E=1$

⇒ A näkemä etäisyys C:hen kasvaa 6:een

C:n lähettämät etäisyysvektorit eivät aiheuta muutoksia linkin kustannuksen takia

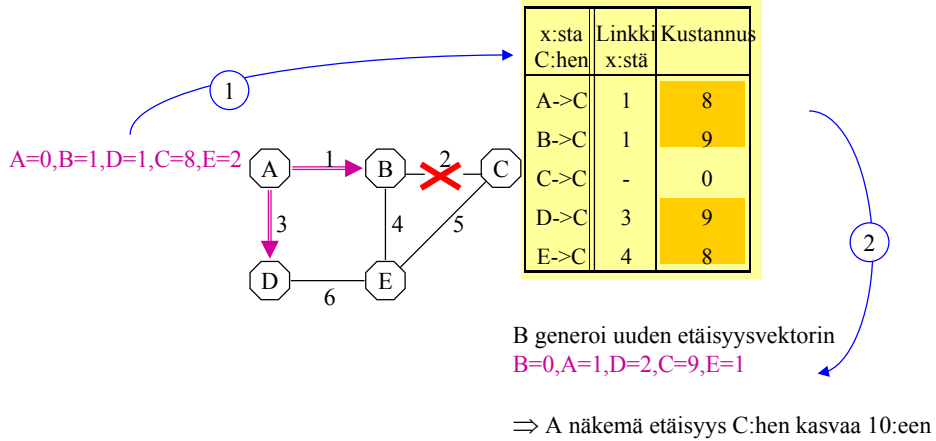
A lähettää uuden etäisyysvektorin

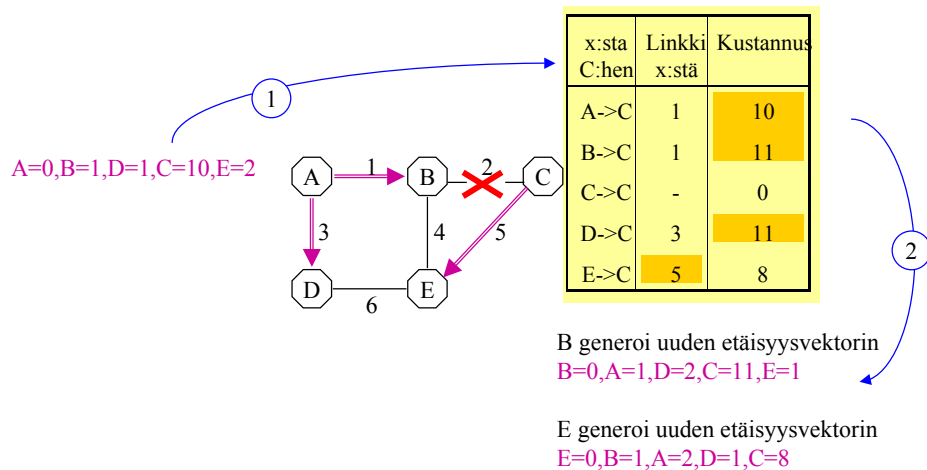
B generoi uuden etäisyysvektorin
 $B=0, A=1, D=2, C=7, E=1$

⇒ A näkemä etäisyys C:hen kasvaa 8:een

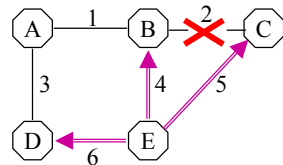
A lähettää uuden etäisyysvektorin

A lähettää uuden etäisyysvektorin

E lähettää uuden etäisyysvektorin

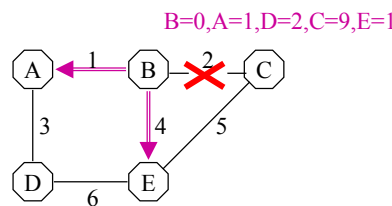

$E=0, B=1, A=2, D=1, C=8$

x:sta C:hen	Linkki x:stä	Kustannus
A->C	1	10
B->C	4	9
C->C	-	0
D->C	6	9
E->C	5	8

B lähettää EV:n, mutta taulut ovat jo OK

x:sta Chen	Linkki x:stä	Kustannus
A->C	1	10
B->C	4	9
C->C	-	0
D->C	6	9
E->C	5	8

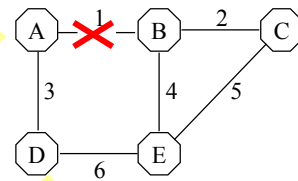
$B=0, A=1, D=2, C=9, E=1$

- Jokainen päivityskierros korjasi kustannuksia 2:lla.
- Prosessi etenee satunnaisessa järjestyksessä, koska siinä on aitoa rinnakkaisuutta.
- Prosessin aikana verkon tila on huono. EV-protokollasanomia voi hukkua pallottelevien käyttäjäviestien aiheuttamassa ruuhkassa.

Irralliset saarekkeet aiheuttavat laskemisen äärettömään (1)

- Linkki 1 on vikaantunut, ja siitä on toivuttu.
- Kaikki linkki-kustannukset = 1

A:sta	Linkki	Kustannus
D	3	1
A	-	0
B	3	3
E	3	2
C	3	3

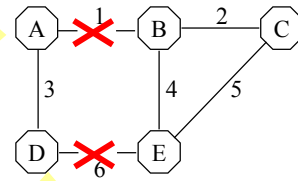

D:sta	Linkki	Kustannus
D	-	0
A	3	1
B	6	2
E	6	1
C	6	2

Irralliset saarekkeet aiheuttavat laskemisen äärettömään (2)

- Myös linkki 6 vikaantuu.
- D ei ole ehtinyt lähettää etäisyysvektoriaan.

A:sta	Linkki	Kustannus
D	3	1
A	-	0
B	3	3
E	3	2
C	3	3

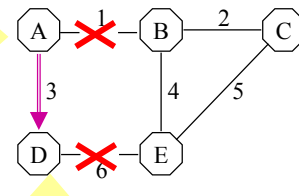

D:sta	Linkki	Kustannus
D	-	0
A	3	1
B	6	inf
E	6	inf
C	6	inf

Irralliset saarekkeet aiheuttavat laskemisen äärettömään (3)

- A ehtii lähettää etäisyysvektorinsa ensin.
A=0,B=3,D=1,C=3,E=2
- D lisää A:n lähettämät tiedot reititystauluunsa.

A:sta	Linkki	Kustannus
D	3	1
A	-	0
B	3	3
E	3	2
C	3	3

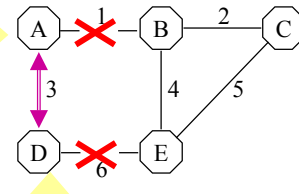

D:sta	Linkki	Kustannus
D	-	0
A	3	1
B	3	4
E	3	3
C	3	4

Irralliset saarekkeet aiheuttavat laskemisen äärettömään (4)

- Tuloksena on silmukka. Kustannukset kasvavat 2:lla joka kierroksella.
- On sovittava, että inf on max-etäisyyttä suurempi kustannus

A:sta	Linkki	Kustannus
D	3	1
A	-	0
B	3	5
E	3	4
C	3	5

D:sta	Linkki	Kustannus
D	-	0
A	3	1
B	3	4
E	3	3
C	3	4

Silmukoita voidaan vähentää karsimalla etäisyysvektoreista tietoa ja generoimalla EV:t heti taulun muututtua

Karsintasääntö:

Jos solmu A lähettää solmulle X solmun B kautta, B:n ei kannata yrittää tavoitella X:ää A:n kautta.

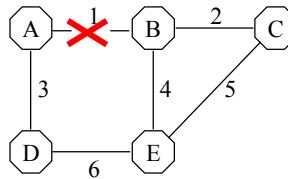
⇒ A:n ei kannata mainostaa B:lle lyhyttä etäisyyttään X:ään

Toteutusvariaatiot:

1. A ei mainosta etäisyyttään X:ään B:lle lainkaan (“*split horizon*”)
  - ⇒ edellisen esimerkin silmukkaa ei synny
2. A mainostaa B:lle: $X = \text{inf.}$ (“*split horizon with poisonous reverse*”)
  - ⇒ kahden solmun silmukat kuolevat heti.

Kolmen solmun silmukat ovat silti mahdollisia (1)

- Linkki 1 on vikaantunut, ja siitä on toivuttu.
- Kaikki linkki-kustannukset = 1

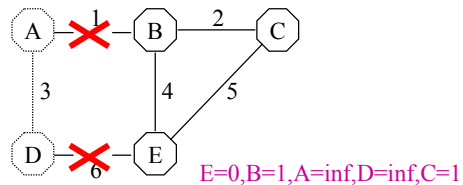

x:sta D:hen	Linkki x:stä	Kustannus
B→D	4	2
C→D	5	2
E→D	6	1

Kolmen solmun silmukat ovat silti mahdollisia (2)

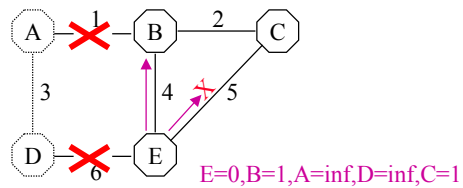
- Myös linkki 6 vikaantuu.
- E lähettää etäisyysvektorinsa B:hen ja C:hen
 $E=0, B=1, A=\text{inf}, D=\text{inf}, C=1$

x:sta D:hen	Linkki x:stä	Kustannus
B→D	4	2
C→D	5	2
E→D	6	inf

Kolmen solmun silmukat ovat silti mahdollisia (3)

- Myös linkki 6 vikaantuu.
- E lähettää etäisyysvektorinsa B:hen ja C:hen
 $E=0, B=1, A=\text{inf}, D=\text{inf}, C=1$
- ... Mutta C:hen lähetetty etäisyysvektori hukataan

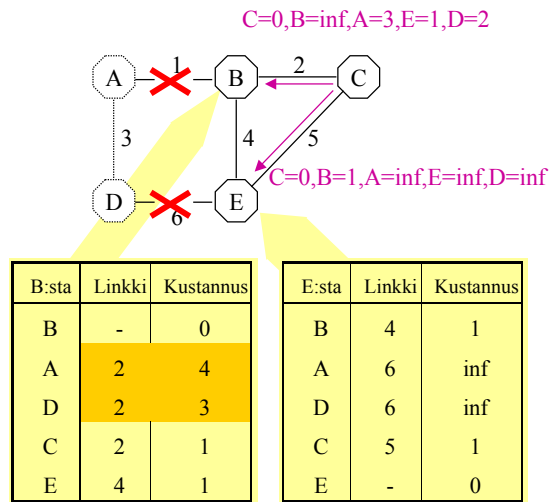

x:sta D:hen	Linkki x:stä	Kustannus
B→D	4	inf
C→D	5	2
E→D	6	inf

Kolmen solmun silmukat ovat silti mahdollisia

(4)

- On C:n aika mainostaa myrkytetyin vektorein

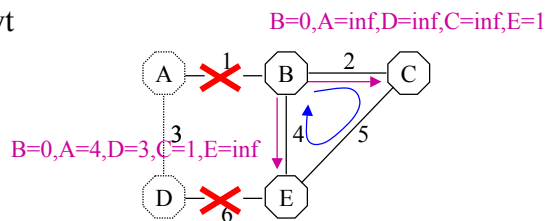
S-38.121 / S-03 / RKa, NB

RIP-35

Kolmen solmun silmukat ovat silti mahdollisia

(5)

- B muodostaa myrkytetyt vektorit
- Kolmen solmun silmukka on valmis
- Reitit D:hen eivät enää muutu, lasketaan äärettömään, mikä viimein purkaa silmukan: linkillä 5 kerrotaan kustannus 4, C:n käsitys etäisyydestä D:hen alkaa kasvaa ...

x:sta	Linkki	Kustannus
D:hen	x:stä	
B→D	2	3
C→D	5	2
E→D	4	4

S-38.121 / S-03 / RKa, NB

RIP-36

Milloin EV-protokollan kannattaa lähettää

Lähetyshetki on kompromissi:

- + Tiedon välitön päivittäminen
- + Pakettien katoamisesta toipuminen
- + Naapureiden monitorointitarve
- Kaikkien muutosten lähettäminen yhtä aikaa
- Protokollan aiheuttama liikennekuorma

+ = Nopeasti
- = Hitaasti

Tapahtuman laukaisemat päivitykset parantavat RIP:n toimintaa

- Reititystaulukon riveillä on virkistys- ja vanhenemisajastin
- RIP lähettää aina virkistysajastimen lauetessa ja heti kun muutos havaitaan
- Laukaistu päivitys nopeuttaa laskua äärettömään ja vähentää silmukoiden syntyä

Bellman-Ford algoritmi

Bellman-Ford algoritmi (1)

- EV-protokollat perustuvat Bellman-Ford algoritmiin
- Keskitetty versio:
  1. Olkoon N solmujen lukumäärä ja M linkkien lukumäärä.
  2. L on M -rivinen linkkitaulukko, $L[l].m$ - linkin mitta,
 $L[l].s$ - linkin alkupää,
 $L[l].d$ - linkin kohde
  3. D on $N \times N$ matriisi, jossa $D[i,j]$ on etäisyys i :stä j :hin
  4. H on $N \times N$ matriisi, jossa $H[i,j]$ on linkki, jolla i lähettää j :lle

D	1	..	i	..	N
			etäisyys		
			i:stä		
			j:hin		
N					

Linkkitaulussa on molemmat
suunnat erikseen!
Sarake vastaa solmun
etäisyysvektoria!

Bellman-Ford algoritmi (2)

- Alustetut etäisyys- ja linkkimatriisit

$$D \begin{array}{c|ccccc} & 1 & \dots & & \dots & N \\ \hline 1 & \mathbf{0} & \infty & \infty & \infty & \infty \\ \vdots & \infty & \mathbf{0} & \infty & \infty & \infty \\ & \infty & \infty & \mathbf{0} & \infty & \infty \\ \vdots & \infty & \infty & \infty & \mathbf{0} & \infty \\ N & \infty & \infty & \infty & \infty & \mathbf{0} \end{array}$$

Etäisyysmatriisi D

$$H \begin{array}{c|ccccc} & 1 & \dots & & \dots & N \\ \hline 1 & -1 & -1 & -1 & -1 & -1 \\ \vdots & -1 & -1 & -1 & -1 & -1 \\ & -1 & -1 & -1 & -1 & -1 \\ \vdots & -1 & -1 & -1 & -1 & -1 \\ N & -1 & -1 & -1 & -1 & -1 \end{array}$$

Linkkimatriisi H

- Huom:** Linkkimatriisi sisältää molemmat suunnat erikseen. Aluksi D-matriisissa täyttyvät yhden linkin päässä olevien solmujen väliset etäisyydet, seuraavaksi kahden linkin päässä olevat, jne.

Bellman-Ford algoritmi (3)

- Alustetaan: Jos $i=j$ silloin $D[i,j] = 0$, muuten $D[i,j] = \text{inf}$.
Alustetaan $\forall H[i,j] = -1$. *(edellinen kalvo)*
- $\forall l$ ja $\forall$ kohteille k : aseta $i = L[l].s$, $j = L[l].d$ ja laske $d = L[l].m + D[j,k]$
- Jos $d < D[i,k]$, aseta $D[i,k] = d$; $H[i,k] = l$.
- Jos edes yksi $D[i,k]$ muuttui, toista kohta 2, muutoin algoritmi päättyy.

Bellman-Ford algoritmi (4)

- Askelten lukumäärä $\leq N$
- Kompleksisuus $O(M \cdot N^2)$

RIP Protokolla

RIP-protokollan peruspiirteitä (1)

- Yksinkertainen protokolla. Käytössä jo ennen standardointia.
- RIP versio 1
  - RFC 1058.
  - 1988
- RIP:iä käytetään autonomisen järjestelmän sisällä.
- RIP toimii sekä jaetun median (Ethernet) että yksipisteverkoissa (point-to-point).
- RIP toimii UDP:n ja IP:n päällä.

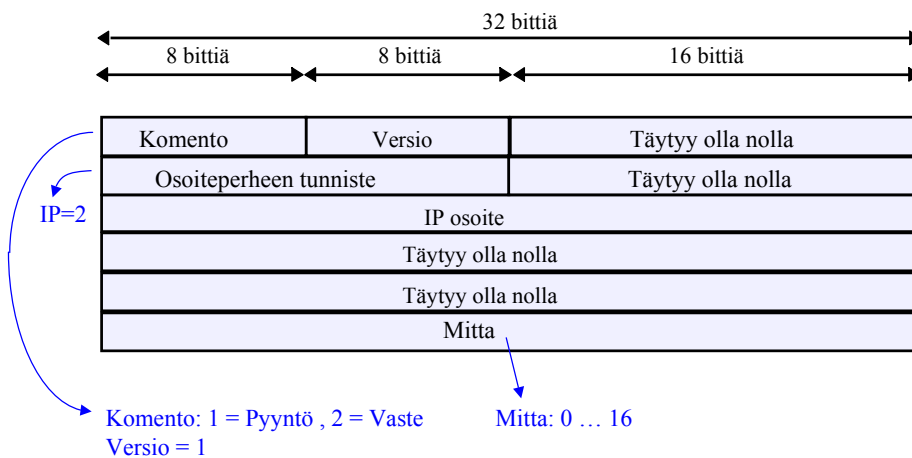
RIP-protokollan peruspiirteitä (2)

- Reititystaulun rivi esittää isäntäkonetta, verkkoa tai aliverkkoa (subnet)
  - <netid,0,0> esittää verkkoa
  - <netid,subnetid,0> esittää aliverkkoa
  - <netid,subnetid,host> esittää isäntäkonetta
  - <0.0.0.0> esittää reittiä ulos autonomisesta järjestelmästä
- Lähetykset naapuri-aliverkkoon aggregoidaan

RIP-protokollan peruspiirteitä (3)

- Etäisyys (hop count) = polun peräkkäisten linkkien lukumäärä
  - Ei muita kustannusfunktioita
- Etäisyys 16 = ääretön
- RIP lähettää 30 s välein
  - Yli 180 s vanha reititysriivi ⇒ etäisyys asetetaan äärettömäksi
- Ajastimen käynnistämiä lähetyksiä täytyy satunnaistaa, jotta RIP liikenne tasoittuisi. 1-5 s.
- RIP lähettää myös 1-5 s päivityksen jälkeen.
- RIP käyttää myrkytettyjä vektoreita

RIP sanomaformaatti

RIP reititystaulu

Reititystaulun rivi sisältää

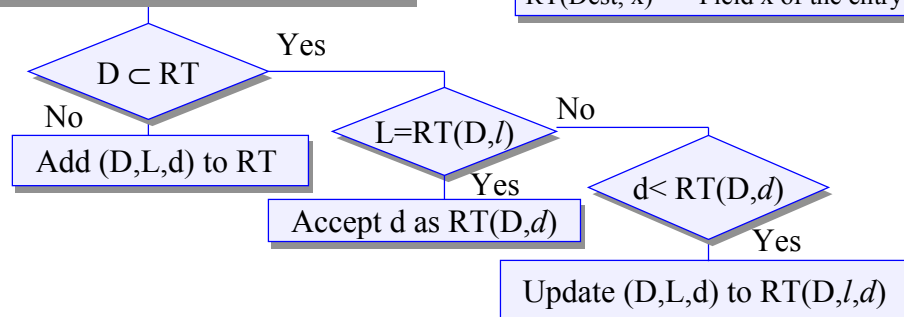
- Kohteen osoite
- Etäisyys kohteeseen
- Seuraavan reitittimen osoite
- “Äsken päivitetty” -lippu
- Useita ajastimia (virkistys- , vanhenemis- ...)

Processing of Received Distance Vectors

D = Destination, d = distance + 1
 L = link of reception

Legend:

RT	Routing Table
RT(dest)	RT-entry
RT(Dest, x)	Field x of the entry

Note: this is simplified, shows only the principle!

RIP vastesanomat

- Etäisyysvektorit lähetetään vastesanomissa
- 30 sekunnin välein
  - Kaikki reititystaulun rivit
  - Eri linkeillä eri etäisyysvektori myrkytettyjen vektoreiden takia
  - Yli 25 riviä -> useita sanomia
- Päivitysviestejä muutosten jälkeen
  - Muuttuneet rivit
  - 1-5 sekunnin viiveellä, jotta kaikki samaan muutokseen liittyvät päivitykset saataisiin samaan sanomaan
- Voidaan jättää pois kohteet joiden etäisyys on ääretön, jos next hop pysyy samana.

RIP pyyntösanomat

- Käynnistyessä reititin voi pyytää reititystaulut naapureiltaan
  - Täydellinen lista
  - Samanlainen kuin normaali päivitys (+myrkytetyt vektorit)
- Osa reititystaulusta
  - Virheiden etsintää varten
  - Ei myrkytettyjä vektoreita

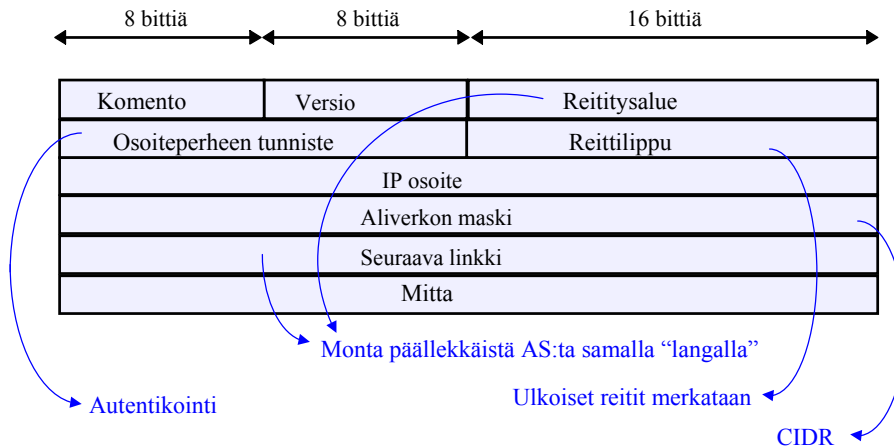
Hiljaiset solmut

- Kun vain RIP oli käytössä, isäntäkoneet pystyivät kuuntelemaan reititysliikennettä ja ylläpitää omia reititystauluja
  - Mikä reititin on lähinnä kohdetta?
  - Mikä linkki, jos useita linkkejä?
- Nämä olivat ”hiljaisia solmuja”, jotka vain kuuntelivat reititysliikennettä
- Nykyään myös RIP-2, OSPF, IGRP, ...

RIP versio 2

- RFC-1388 (1387,1389)
- Miksi?
  - Yksinkertainen ja kevyt vaihtoehto OSPF:lle ja IS-IS:lle
- RIP-2 on rajoitetusti yhteensopiva päivitys
  - RIP-1 kone ymmärtää RIP-2 konetta osittain
- Parannuksia
  - Autentikointi
  - CIDR tuki
  - Seuraava linkki -kenttä
  - Aliverkkomaski
  - Ulkoisia reittejä
  - Päivitykset multicastilla

RIP versio 2 - sanomat

S-38.121 / S-03 / RKa, NB

RIP-55

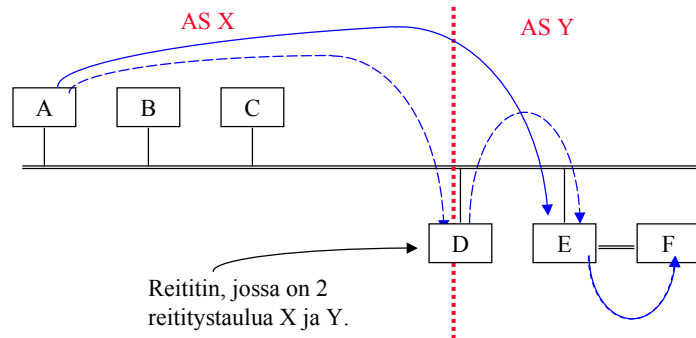
Reititys aliverkosta toiseen

- RIP-1:n aliverkkomaski ei ole tunnettu aliverkon ulkopuolella, vaan ulos kerrotaan ainoastaan netid
  - ⇒ Isäntäkonetta ja aliverkkoa ei voi erottaa toisistaan
  - ⇒ Kaikki aliverkot pitää yhdistää kaikkiin ja ulkoa reititettävä verkon lähimpään reitittimeen aliverkosta riippumatta
- RIP-2 korjaa tilannetta kertomalla ulos aliverkon ja aliverkkomaskin
  - Eri pituisia maskeja saman verkon sisällä
  - CIDR
  - RIP-1 ei ymmärrä

S-38.121 / S-03 / RKa, NB

RIP-56

Reititysalue ja seuraava linkki

Seuraava linkki $\Rightarrow$ D mainostaa X:ssä, että etäisyys F:ään on f ja seuraava linkki on E!

Multicast support

- RIP-1 broadcasts advertisements to all addresses on the wire
  - Hosts must examine all broadcast packets
- RIP-2 uses a multicast address for advertisements
  - 244.0.0.9
  - No real multicast support needed, since packets are only sent on the local network
- Compatibility problems between RIP-1 and RIP-2

Huomioita RIP:stä

- Reitittimillä on spontaani taipumus synkronoida lähetyshetkensä. Tämä lisää virheiden todennäköisyyttä verkossa. Siksi lähetyshetket satunnaistetaan 15 s ... 45 s välille.
  - Syy: lähetysväli = vakio + sanoman pakkausaika + yhtä aikaa tulleiden sanomien käsittelyaika.
- Kun RIP:ä käytetään ISDN linkin yli
  - Uusi puhelu / 30 s ⇒ kallista
- Hidas alusverkko ⇒ jonojen pituudelle rajoituksia. RIP lähettää sanomansa (25 riviä/sanoma) putkeen ⇒ RIP sanomia voi kadota.
- Korjausehdotus perustuu lähetysten kuittausmoodiin, jossa periodisia lähetyksiä ei tapahdu
  - ⇒ RIP sanomien puuttuessa oletetaan, että naapuri on edelleen tavoitettavissa
  - ⇒ Tieto kaikista vaihtoehtoisista reiteistä talletetaan.